

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
SINIF REHBERLİK PROGRAMI
(Okul Öncesi, İlkokul, Ortaokul ve
Ortaöğretim/Lise)

Ankara, 2020

İÇİNDEKİLER

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN AMAÇLARI.....	2
SINIF REHBERLİK PROGRAMI VİZYONU, MİSYONU VE DEĞERLERİ	4
Vizyon.....	4
Değerler.....	4
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN ÖZELLİKLERİ	4
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NDA KÖK DEĞERLER VE KARAKTER GÜÇLERİ 6	
Kök Değerler.....	6
Karakter Güçleri ve Erdemler	7
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN TEMEL İLKELERİ.....	8
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKELER.....	8
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	9
SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN YAPISI	10
SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE KAZANIMLAR	13
OKUL ÖNCESİ.....	15
SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI	15
İLKOKUL	21
1. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	22
2. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	28
3. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	33
4.SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	39
ORTAOKUL	45
5. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	46
6. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	52
7. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	57
8. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	63
ORTAÖĞRETİM (LİSE)	69
9. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	70
10. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	76
11. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	82
12. SINIF_SINIF REHBERLİK PROGRAMI KAZANIMLARI.....	88
SINIF REHBERLİK PROGRAMI SÖZLÜĞÜ	94

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN AMAÇLARI

Sınıf Rehberlik Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ile Temel İlkeleri ve 2023 Eğitim Vizyonu esas alınarak hazırlanmıştır. Program 2023 Eğitim Vizyonu'na paralel olarak sadece beceri kazandırmayı değil, öğrencilerin edindikleri *bilgileri beceriye, becerilerini de görgüye taşımalarına* katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu kapsamda program ile aşağıdaki genel amaçlara ulaşılması hedeflenmektedir.

- Öğrenme yaşantıları yoluyla kendini tanıyabilen,
- Kendi ve başkalarının duygularını anlayan ve kendi duygularını ifade edebilen,
- Kişiler arası iletişim becerileri ve karakter güçleri gelişmiş,
- İçinde bulunduğu çevresine ve topluma uyum sağlayabilen,
- Problem çözme ve karar verme becerilerine sahip,
- Kendine uygun ders, dal/alan ve meslek seçebilen,
- Akademik planlama ve kariyer planlama yapabilen,
- Hayat boyu öğrenme modelini alışkanlık hâline getiren,
- Çalışarak üretmenin önemini benimseyen,
- İyi oluş düzeyleri yüksek,
- Kök değerleri gelişmiş bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda Sınıf Rehberlik Programı'nın her aşamasında soruna odaklı bir yaklaşımdan ziyade öğrencilerimizi gelecekte karşılaşılabilecekleri sorunlara karşı hazırlıklı hâle getirmeyi amaçlayan, gelişimsel, yeterlik ve güç temelli bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu yaklaşımla paralel olarak da kazanımların tamamı olumlu cümlelerle ifade edilmiş, sorunlara ve zayıf yönler değil, olumlu yönler vurgu yapılmıştır.

Bu amaç için *Akademik, Kariyer ve Sosyal Duygusal* gelişim alanlarının amaçları, yeterlikleri ve kazanımları belirlenmiştir. Aşağıda kazanımlara temel teşkil eden genel amaçlar ve yeterlik alanları sunulmuştur:

Akademik Gelişim Alanı Amaçları

Akademik gelişim alanı kapsamında öğrencilerin;

I) Öğrenim gördükleri okula ve okulun çevresine uyum sağlamalarına, eğitsel amaçları çerçevesinde okul ve okulun çevresindeki imkânlardan yararlanmalarına, okul ve sınıf kurallarını benimsemelerine ve okula aidiyet duygusu geliştirmelerine katkı sağlayacak bilgi, beceri ve tutumu edinmeleri,

II) Akademik çalışmalarında devamlılık, kararlılık ve çaba gösterme, sorumluluk üstlenme, çalışmalarına değer verme ve hayat boyu öğrenme konularına yönelik uygun akademik anlayış ve sorumluluk bilinci geliştirmeleri,

III) Akademik gelişimleri ve başarıları için gereken bilgi, beceri ve tutumu kazanmaları, onları eğitsel başarıya götüren strateji, yöntem ve teknikleri edinmeleri amaçlanmaktadır.

Bu amaçlar için aşağıdaki **yeterlikler** belirlenmiştir.

A) Okula ve okulun çevresine uyum

B) Akademik anlayış ve sorumluluk bilinci geliştirme

C) Eğitsel planlama ve başarı

Kariyer Gelişim Alanı Amaçları

Kariyer gelişim alanı kapsamında öğrencilerin;

I) Kariyer gelişimi sürecinde kariyer bilgisini kullanarak kariyer farkındalığı kazanmaları,

II) Eğitsel süreçleri kariyer amaçları ile ilişkilendirerek kariyer hazırlığı yapmaları,

III) Kariyer kararı vererek kariyer planını uygulamaya koymaları amaçlanmaktadır.

Bu amaçlar için aşağıdaki **yeterlikler** belirlenmiştir.

A) Kariyer Farkındalığı

B) Kariyer Hazırlığı

C) Kariyer Planlama

Sosyal Duygusal Gelişim Alanı Amaçları

Sosyal duygusal gelişim alanı kapsamında öğrencilerin;

I) Kendilerini tanımaları, duygularını anlamaları ve yönetmeleri, kişilerarası sağlıklı ilişkiler geliştirmeleri için gerekli bilgi, tutum ve davranışları edinmeleri,

II) Kararlar vermeleri, amaçlar oluşturmaları, amaçlara ulaşmak için gerekli önlemleri almaları ve bu yönde çaba göstermeleri,

III) Kişisel güvenliğini sağlamaları ve yaşam becerileri geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Bu amaçlar için aşağıdaki **yeterlikler** belirlenmiştir.

A) Benlik Farkındalığı

- B) Duyguları Anlama ve Yönetme
- C) Kişiler Arası Beceriler
- D) Karar Verme
- E) Kişisel Güvenliğini Sağlama

SINIF REHBERLİK PROGRAMI VİZYONU, MİSYONU VE DEĞERLERİ

Vizyon

Sınıf Rehberlik Programı'nın vizyonu, bugünün çocuklarını yarının sağlıklı, başarılı ve iyi oluş düzeyi yüksek bireyleri olarak yetiştirmektir.

Misyon

Sınıf Rehberlik Programı'nın misyonu, 2023 Eğitim Vizyonu'nda yer alan Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanına ilişkin hedeflerle paralel bir şekilde öğrencilerin akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişimlerine katkı sağlamaktır. Türkiye'nin eğitim politikaları ve öğrencilerin ihtiyaçlarının birleşimini temel alan bu program ile öğrencilerin her bir gelişim alanına ilişkin bilgi ve becerilerini en üst düzeye çıkarmak, karakter güçleri gelişimini desteklemek ve örgün eğitim sürecinden akademik başarıları ve iyi oluşları yüksek şekilde mezun olmaları amaçlanmaktadır.

Değerler

Sınıf Rehberlik Programı ile öğrencilerin Millî Eğitim Bakanlığının öğretim programlarında yer alan kök değerlerle (adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik) birlikte karakter güçlerinin de (azim ve kararlılık, öğrenme aşkı, merak, umut ve iyimserlik, nezaket, sosyal zekâ, yaşam coşkusu, cesaret, tedbirlilik, affedicilik, şükran duyma, mizah gibi) geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN ÖZELLİKLERİ

Sınıf Rehberlik Programı, günümüz ihtiyaçları ve güncel okul PDR programı yaklaşımları dikkate alınarak hazırlanan yeni bir programdır. Bu programda;

- Tek bir modele dayanmak yerine özellikle gelişimsel, yeterlik, güç temelli, problem odaklı ve kültürel farklılıkları dikkate alan kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir.

- **Akademik, kariyer ve sosyal duygusal** olmak üzere üç temel gelişim alanı belirlenmiştir. Bu gelişim alanlarına ait kazanım ifadeleri birbirinden ayrı olmakla birlikte birbirini destekleyecek şekilde yazılmıştır.
- Gelişim alanlarına ilişkin yeterlik alanları çeşitlendirilmiş ve açık bir şekilde belirlenmiştir. Yeterlikler ve kazanımlar; öğrencilerin yaşları, zihinsel, sosyal duygusal ve fiziksel gelişimleri ile gelişim görevleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- Gelişim alanlarında duyguların farkındalığına ve ifade edilmesine özen gösterilmiştir.
- Kazanımlar yazılırken program geliştirme sürecinde öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin rehberlik ihtiyacını ortaya koyan RİBA sonuçları, çalıştaylar kapsamında öğretmenlere uygulanan ihtiyaç analizi ile elde edilen veriler, “Karakter Güçleri ve Erdemler”, “21. Yüzyıl Becerileri” olarak adlandırılan yeni nesil beceriler ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tanımlanan “Kök Değerler” dikkate alınmıştır.
- Duyuşsal davranış kazandırmanın bir süreç olduğu ve tekrarlanması gerektiği dikkate alınarak kazanımların kapsayıcı olmasına özen gösterilmiş ve bazı kazanımlar farklı sınıf düzeylerinde tekrar edilmiştir.
- Akademik gelişim alanında, hayat boyu gelişim ve değişim anlayışından hareketle öğrencilerin kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alması, akademik anlayış geliştirmeleri, akademik çalışmalarında öz düzenleme becerilerini kazanmaları amaçlanmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerin okula aidiyet geliştirmeleri, akademik gelişimleri ile ilgili öz değerlendirme yaparak gelişimlerini destekleyebilecek planlamalar yapabilmeleri, eğitsel başarıya götürecekt kendilerine uygun öğrenme stillerini ve stratejilerini, zaman yönetimi becerilerini geliştirmeleri önemli görülmüştür.
- Kariyer gelişim alanında, içinde bulunduğumuz dijital çağda mesleklerin hızlı ve sürekli olarak değiştiği fikrinden hareketle öğrencilerin mesleklerin değişebileceği ve gelişebileceği anlayışını kazanmaları ve kendi kariyer planlarını bu anlayışa dayanarak geliştirmeleri benimsenmiştir. Bu kapsamda, öğrencilerin kariyer seçimi açısından kendini tanıması, mesleki bilgi kaynaklarından güvenilir olan ve olmayanları ayırt etmesi, çalışma ve üretmenin bireyin gelişimine katkısına inanması ve kendine uygun kariyer kararını vermesi önemli görülmüştür.
- Kariyer gelişim alanında, öğrencilerin içinde buldukları kariyer gelişim döneminin özellikleri ve kariyer gelişim görevleri dikkate alınmıştır.
- Sosyal duygusal gelişim alanında, öğrencilerin içinde buldukları sosyal gruplarda başarılı olmaları için neleri bilmeleri ve nasıl davranmaları gerektiğiyle ilgili becerileri

kazandırmak benimsenmiştir. Bunun yanı sıra, zihinsel gelişime de destek sağlayan duygularını anlamalarına, tanımalarına, ifade etmelerine ve yönetmelerine odaklanılmıştır. Bu kapsamda, benlik farkındalığı kazanma, duyguları anlama ve yönetme, sorumlu karar verme, kişisel güvenliğini sağlama ve kişilerarası iletişim becerileri gibi sosyal duygusal öğrenme becerilerini geliştirmeleri önemli görülmüştür.

- Sınıf Rehberlik Programı'nda iyi oluş, iyilik hâli, beden imgesi, sanal arkadaşlık, hak savunuculuğu, karakter güçleri, hayal etme, liderlik becerileri, kariyer amaç ve beklentileri, kariyer portfolyosu anlayışı geliştirme, kariyer planlama, hayat boyu öğrenme anlayışı, çaba gösterme, çalışma anlayışı ve önemi, üretme davranışı, okul ve eğitimin önemi, akademik erteleme, öğrenmenin bir parçası olarak hata/başarısızlık, öğrenme etkinlik ve ortamlarına yönelik duygu ve düşünce temalarına ilk kez yer verilmiştir.
- Akademik gelişimde ve kariyer gelişiminde olduğu gibi sosyal duygusal gelişim alanında da öğrencilerin güçlü yönlerini ortaya çıkarmaları ve olumlu kişilik özelliklerini geliştirmeleri benimsenmiştir.
- Akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişim alanlarında, öğrencilerin güçlü yanlarını ortaya çıkarmak, kök değerleri kazanmalarına katkıda bulunmak benimsenmiştir. Bu kapsamda, öğrencilere sağlıklı bir akademik gelişim, sağlıklı bir kariyer gelişimi ve sağlıklı bir sosyal duygusal gelişim sağlayarak öğrencilerin iyi oluş ve uyum düzeyi yüksek bireyler olarak yetişmeleri beklenmektedir.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NDA KÖK DEĞERLER VE KARAKTER GÜÇLERİ

Sınıf Rehberlik Programı'nda belirlenen ihtiyaçlar dikkate alınarak programın genel amaçları ve yeterlik alanları oluşturulmuştur. Bu amaçlar ve yeterlikler doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen “kök değerler” ve “karakter güçleri” dikkate alınmıştır.

Kök Değerler

Millî Eğitim Bakanlığının tüm müfredatıyla paralellik gösterebilmek adına Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının (TTKB) 18 Temmuz 2017 tarihli “*Müfredatta Yenileme ve Değişiklik Çalışmalarımız Üzerine...*” isimli raporda yer alan kök değerler: *adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, yardımseverlik, vatanseverlik*dir.

Karakter Güçleri ve Erdemler

Bireylerin olumlu özelliklerine ve güçlü yanlarına odaklanan pozitif psikolojinin amacı, bireylerin ve toplumların psikolojik sağlığına ve genel iyi olma hâline katkı sağlayarak kişisel eğilimlerini anlamaya çalışmaktır. Pozitif psikoloji yaklaşımı; okulda olumlu duyguları, olumlu karakter özelliklerini, yaşamda anlam ve öğrenmeyi teşvik eden, içsel motivasyonu vurgulayan yeni bir değerler dizisi (paradigma) sunmaktadır. Pozitif psikoloji yaklaşımının akademik başarı ve iyi oluş sağlamak için gerekli becerileri geliştirmeye yönelik vurgusu, 21. yüzyılda eğitimin öğrenciyi bir bütün olarak geliştirme hedefi ile yakından ilişkilidir.

Pozitif psikolojide belirtilen olumlu ve güçlü özellikler “karakter güçleri” olarak ifade edilmektedir. Karakter güçleri, bireyin iyi olma düzeyine katkı sağlayan ve geliştirilebilir özelliklerdir. Karakter güçleri, her bireyde farklı düzeylerde bulunan, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konan pozitif özellikler olarak tanımlanır. Farklı kültürlerde yaygın olarak bilinen, bireyin iyi oluşuna ve yaşam doyumuna katkı sağlayan ve ahlaki açıdan değerli olan özellikler 6 temel erdem ve 24 karakter gücü olarak sınıflandırılmıştır.

Bilgelik erdemi bilginin edinilmesine ve kullanılmasına yönelik yaratıcılık, merak, öğrenme sevgisi, açık fikirlilik ve çok yönlü bakış açısı karakter güçlerini; *cesaret erdemi* yaşam zorlukları karşısında hedefe ulaşma için motive eden cesur olma, azim ve kararlılık, dürüstlük ve yaşam coşkusu karakter güçlerini; *insanlık erdemi* diğer insanları anlama ve onlarla derin, doyurucu, anlamlı ilişkiler kurma konusunda bireye yardımcı olan sosyal zekâ, sevgi ve nezaket karakter güçlerini; *adalet erdemi* sağlıklı bir toplumsal yaşamın sağlanabilmesi ile ilişkili olan vatandaşlık, liderlik ve hakkaniyet karakter güçlerini; *ölçülülük erdemi* bireyi aşırılığa karşı koruyan affetme, alçakgönüllülük, tedbirlilik ve öz düzenleme karakter güçlerini; *aşkınlık erdemi* ise bireyin hayatına anlam katmasına yardımcı olan şükran, mizah, umut, maneviyat, estetik ve mükemmelliğin takdir edilmesi karakter güçlerini içermektedir.

Sınıf Rehberlik Programı’nda vurgulanan karakter güçleri ve erdemler, günümüzde sınıf rehberlik programlarında kazandırılması gereken davranışlara kaynaklık etmektedir. Bununla birlikte ülkemizde geliştirilen bu programda da yer alan tüm karakter güçlerini ifade eden bu kavramlar zaten asırlardır Türk kültüründe bireyi güçlendiren kavramlar olarak kullanılmaktadırlar.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN TEMEL İLKELERİ

1. Programda tek bir modele dayanmak yerine özellikle gelişimsel, güçler temelli, problem odaklı ve kültürel farklılıkları dikkate alan bir yaklaşım benimsenmiştir.
2. Akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişim alanlarında bilişsel ve psiko-motor (devinsel) davranışların kazandırılması amaçlanmış olsa da duyuşsal davranışların kazandırılmasına daha çok odaklanılmıştır.
3. Program gelişimsel bir yaklaşımla geliştirilmiş olup her üç gelişim alanındaki kazanımlar birbirinin temeli ve birbirini tamamlayan bir yapı içermektedir.
4. Programda tüm kazanımların oluşturulmasında bireysel farklılıklar dikkate alınmıştır.
5. Bu program Millî Eğitim Bakanlığının tüm eğitim ve öğretim kurumlarındaki öğrencilere yöneliktir.
6. Gelişim ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.
7. Programda dördüncü sanayi devriminin sonucu olarak bireyin göstermesi (sergilemesi) beklenen “21. Yüzyıl Becerileri” olarak adlandırılan yeni nesil becerilere odaklanılmıştır. Bu amaçla, akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişim alanlarına bu yeni nesil becerilerle ilgili yeni yeterlik alanları ve kazanımlar eklenmiştir.
8. Program hazırlanırken hem bireye hem de topluma karşı sorumluluklar gözetilmiştir.
9. Program öğrenci merkezli bir anlayışı temel almaktadır.
10. Bu programda kazanımlar öğrenciyi aktif kılan ve yansıtıcı düşünme gerektiren niteliktedir.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKELER

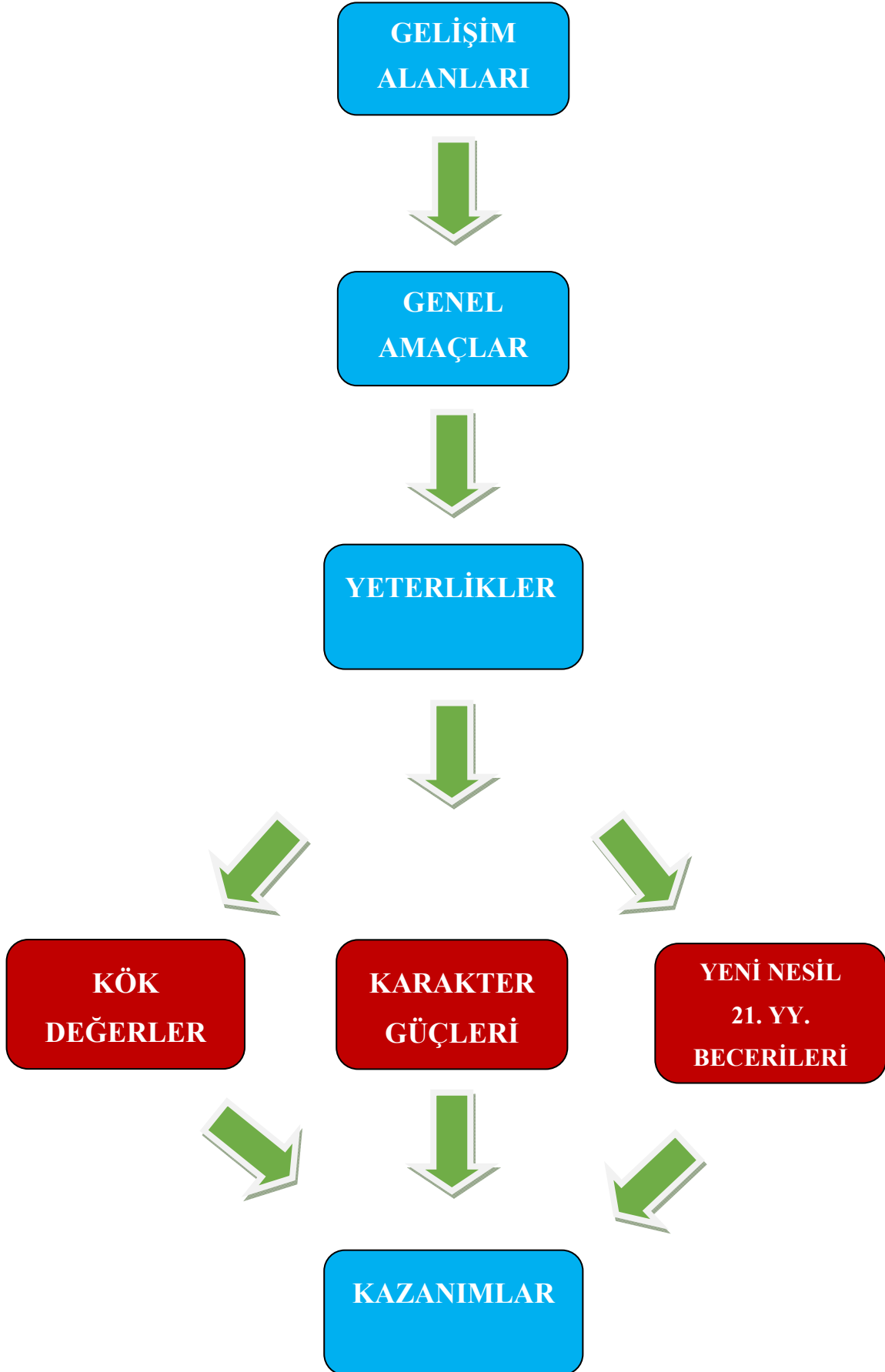
1. Programın uygulanmasında bilimsellik esastır.
2. Bu program bireysel farklılıkları temel alır.
3. Program büyük ölçüde sınıf rehber öğretmenlerinin katılımıyla uygulanmakla birlikte bazı kazanımlar okul rehberlik öğretmenlerinin eş güdümüyle yürütülür.
4. Program öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin iş birliği ile yürütülür.
5. Program öğrenci merkezli anlayışa sahiptir.
6. Program uygulanırken kazanımlar haftalara dağıtılmış olsa da uygulayıcılar ihtiyaç duydukları takdirde kazanımların sırasını öğrenci, okul ve bölge özelliklerini dikkate alarak değiştirebilirler.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Sınıf Rehberlik Programı'nın uygulanması sırasında, uygulayıcıların dikkat etmesi gereken hususlar aşağıda sıralanmıştır:

- Türkiye'de okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin de olduğu dikkate alınarak okul öncesi düzeyindeki çoğu kazanıma ilkökul birinci sınıf düzeyinde de yer verilmiştir.
- Programda yer alan kazanımlara ilişkin etkinliklerin çoğunun sınıf rehber öğretmenleri tarafından, belirli kazanımlara ilişkin etkinliklerin ise okul rehberlik öğretmeni tarafından uygulanması gerekmektedir.
- Uygulayıcıların öğrencileri etkinliklere aktif katılım ve yansıtıcı düşünme göstermeleri için teşvik etmeleri/ motive etmeleri gerekir.
- Bazı kazanım ifadeleri Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanına ilişkin özel kavramlar içerdiğinden, uygulayıcıların kazanım açıklamalarını ve program sözlüğünü incelemeleri gerekmektedir.
- Programdaki kazanımların sırası ve bu kazanımlara ilişkin etkinliklerin yapılacağı haftalar uyum (oryantasyon) süreci, dönem içi ara tatiller, belirli günler ve haftalar, sınav dönemleri, üst öğretim kurumuna geçiş dönemleri, kazanımların ön koşullarının sağlanmış olması gibi belirli dönemler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte sınıf rehber öğretmenleri ve okul rehberlik öğretmenleri Millî Eğitim Bakanlığının önceliklerine, bölge, il, okul ve öğrenci özellikleri ve ihtiyaçlarına göre kazanımların sırasında ve uygulama haftalarında değişiklik yapabilirler.
- Sınıf Rehberlik Programı'nda okul rehberlik öğretmeni tarafından özellikle uygulanması belirtilen kazanımlar açıklamalar bölümünde belirtilmiş, bu kazanımlar dışındaki diğer kazanımlara yönelik etkinlikler; okul öncesinde okul öncesi öğretmeni, ilkökulda sınıf öğretmeni, ortaokul ve liselerde sınıf rehber öğretmenleri tarafından uygulanacaktır.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI'NIN YAPISI

Sınıf Rehberlik Programı gelişim alanları ve sınıf düzeyleri bazında incelendiğinde;

- **Akademik gelişim** alanında 65 kazanım bulunmakta ancak bazı sınıf düzeylerinde aynı kazanımların tekrar edilmesi nedeniyle toplam 116 kazanım yer almaktadır. Akademik gelişim alanı yeterlikleri incelendiğinde; *okula ve okulun çevresine uyum* yeterlik alanında 18, *akademik anlayış ve sorumluluk bilinci geliştirme* yeterlik alanında 20 ve *eğitsel planlama ve başarı* yeterlik alanında 27 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar sınıf düzeylerine göre incelendiğinde; okul öncesinde 12, ilköğretim birinci sınıfta 9, ikinci sınıfta 7, üçüncü sınıfta 9, dördüncü sınıfta 8, ortaokul beşinci sınıfta 11, altıncı sınıfta 7, yedinci sınıfta 11, sekizinci sınıfta 10, ortaöğretim dokuzuncu sınıfta 9, onuncu sınıfta 6, on birinci sınıfta 7, on ikinci sınıfta 10 kazanım bulunmaktadır.
- **Kariyer gelişim** alanında 62 kazanım bulunmakta ancak bazı sınıf düzeylerinde aynı kazanımların tekrar edilmesi nedeniyle toplam 78 kazanım yer almaktadır. Kariyer gelişim alanı yeterlikleri incelendiğinde; *kariyer farkındalığı* yeterlik alanında 32 kazanım, *kariyer hazırlığı* yeterlik alanında 15 kazanım, *kariyer planlama* yeterlik alanında 15 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar sınıf düzeylerine göre incelendiğinde; okul öncesinde 3, ilköğretim birinci sınıfta 3, ikinci sınıfta 4, üçüncü ve dördüncü sınıfta 5, ortaokul beşinci sınıfta 5, altıncı sınıfta 7, yedinci sınıfta 5, sekizinci sınıfta 9, ortaöğretim dokuzuncu sınıfta 8, onuncu sınıfta 9, on birinci sınıfta 6, on ikinci sınıfta 9 kazanım bulunmaktadır.
- **Sosyal Duygusal gelişim** alanında 163 kazanım bulunmakta ancak bazı sınıf düzeylerinde aynı kazanımların tekrar edilmesi nedeniyle toplam 212 kazanım yer almaktadır. Sosyal duygusal gelişim alanı yeterlikleri incelendiğinde; *benlik farkındalığı* yeterlik alanında 50 kazanım, *duyguları anlama ve yönetme* yeterlik alanında 21 kazanım, *kişiler arası beceriler* yeterlik alanında 48 kazanım, *karar verme* yeterlik alanında 14 kazanım, *kişisel güvenliğini sağlama* yeterlik alanında 30 kazanım bulunmaktadır. Kazanımlar sınıf düzeylerine göre incelendiğinde; okul öncesinde 15, ilköğretim birinci sınıfta 18 ve ikinci ve üçüncü sınıfta 17, dördüncü sınıfta 18, ortaokul beşinci sınıfta 18, altıncı sınıfta 19, yedinci sınıfta 17, sekizinci sınıfta 11, ortaöğretim

dokuzuncu sınıfta 14, onuncu sınıfta 15, on birinci sınıfta 20, on ikinci sınıfta 13 kazanım bulunmaktadır.

Sınıf Rehberlik Programı'nda yer alan kazanımların değerlendirilmesinin nasıl yapılacağına ilişkin alan yazın incelemeleri yapılmış ve bu kapsamda programda değerlendirme sürecinin tek bir yönteme göre değil birçok değerlendirme yönteminin birlikte kullanılmasıyla yürütülmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda; kazanımların ve tüm kazanımlar birlikte ele alınarak Sınıf Rehberlik Programı'nın değerlendirilmesinde sürece dayalı, algıya dayalı ve sonuca dayalı veriler toplanacak ve izleme çalışmaları yürütülecektir. Bu noktada sürece dayalı veriler kapsamında programın uygulandığına dair detaylı kanıt toplanacak ve program kapsamında yürütülen uygulamaların kime, nasıl, ne zaman, nerede, ne sıklıkla, ne kadar süre ile yapıldığına ilişkin bilgi edinilecektir. Bununla birlikte algıya dayalı veriler ile program kapsamında öğrencilerin neler edindikleri ve öğrendiklerine ilişkin olarak öğrencilerin etkinlikler sonucunda tutum veya inançlarındaki değişimler, edindikleri beceriler veya bilgi düzeylerindeki artış değerlendirilecektir. Son olarak sonuca dayalı veriler toplanarak uygulanan programın öğrencilerin tutum, beceri veya bilgileri kullanma yeteneklerini olumlu yönde etkileyip etkilemediğine ilişkin kanıt elde edilecektir. Bu veriler anlık, orta süreli ve uzun süreli sonuç verileri şeklinde program kapsamında uygulanan etkinliklerden hemen sonra veya 3 aylık, her dönemde bir olmak üzere veya daha büyük eğilim veya örüntüleri ortaya koyabilmek açısından yıllık yapılan değerlendirmelerle elde edilecektir.

Sonuç olarak, kazanımların ve Sınıf Rehberlik Programı'nın değerlendirilmesi; uygulama sürecinde kazanım etkinlikleri ile ulaşılan öğrenci sayıları (süreç verileri), etkinliklerde ve etkinlik sonrasında başta öğrenciler olmak üzere, öğretmen ve veliler gibi hedef kitleye uygulanacak olan ölçek, anket ve diğer ölçümlerle elde edilen veriler (algıya dayalı veriler) ve öğrencilerin belirli aralıklarla başarı, okula devam, okul memnuniyeti, disiplin suç oranlarının incelenmesi ile elde edilecek sayılar (sonuç verileri) kullanılacaktır. Bunlara ek olarak her sınıf düzeyinde eğitim öğretim döneminin son haftaları öğrencilerin öznel olarak dönem boyunca uygulanan Sınıf Rehberlik Programı'nın yansıtıcı düşünme temelinde değerlendirmeleri istenmiştir.

Sınıf düzeylerine göre kazanımlara aşağıda yer verilmiştir.

SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE KAZANIMLAR

ORTAÖĞRETİM (LİSE)

9. SINIF

SINIF REHBERLİK

PROGRAMI KAZANIMLARI

9. SINIF

GELİŞİM ALANLARI	YETERLİKLER	KAZANIM SAYISI	İŞLENECEK HAFTA SAYISI
Akademik Gelişim	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	5	5
	Eğitsel Planlama ve Başarı	2	2
	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	2	2
Kariyer Gelişimi	Kariyer Farkındalığı	4	5
	Kariyer Hazırlığı	2	2
	Kariyer Planlama	2	3
Sosyal Duygusal Gelişim	Kişisel Güvenliğini Sağlama	4	4
	Benlik Farkındalığı	5	6
	Kişiler Arası Beceriler	4	5
	Duyguları Anlama ve Yönetme	1	1
	Karar Verme	-	-
Tüm Alanlar		1	1
TOPLAM		32	36

9. SINIF

İşleniş Sırası	Hafta Sayısı	KAZANIMLAR	Gelişim Alanı	Yeterlik	Açıklama
1.	1	Okulun yakın çevresini, bölümlerini ve okulda çalışan personeli tanır.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
2.	1	Eğitim öğretim sürecine ilişkin yönetmeliklerin kendisini ilgilendiren kısımları hakkında bilgi sahibi olur.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
3.	1	İlgi ve hobilerini ayırt eder.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
4.	1	Okulunun ve sınıfının bir üyesi olduğunu fark eder.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
5.	1	Okul hazırlığına ilişkin sorumluluklarını üstlenir.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
6.	1	Okulun eğitsel imkânları hakkında bilgi edinir.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
7.	1	Yaşam değerlerinin farkına varır.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
8.	2	Kendi mesleki değerlerinin farkına varır.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
9.					
10.	1	Akademik gelişimi için amaçlar oluşturur.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
11.	1	Okula devam etme ile akademik gelişimi arasındaki ilişkiyi değerlendirir.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
12.	1	Kişilerarası ilişkilerde duyguları ifade etmenin önemini fark eder.	Sosyal Duygusal	Duyguları Anlama ve Yönetme	

13.	1	Yaşam değerleri ile mesleki değerlerini ayırt eder.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
14.	1	Okul ve çevresinde risk oluşturabilecek durum ve ortamlara karşı kendisini korur.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	Çalışan Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulunun tanımladığı riskler ile okulda ve çevresinde çocukların yaşamlarını tehdit eden riskli durum (duvara tırmanma, güvenli olmayan gıdaları alma vb.) ve ortamlar (çay ocağı, kantin içi, bodrum katlar, internet kafeler, göletler, açık çukurlar vb.) üzerinde durulur.
15.	1	Kısa ve uzun vadeli kariyer amaçlarını tekrar inceler.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
16.	1	Fiziksel, duygusal, sosyal ve kültürel açıdan bireysel farklılıkları kabul eder.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
17.	1	Mesleklerin zaman içindeki değişimini ve gelişimini takip eder.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
18.	1	Zorbalık ve türlerini bilir.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
19.	2	Başlangıç sosyal becerileri kullanır.	Sosyal Duygusal	Kuşiler Arası Beceriler	1. Hafta: Dinleme, konuşmayı başlatma, konuşmayı sürdürme ve soru sorma konularına değinilir. 2. Hafta: Teşekkür etme, iltifat
20.					

					etme, kendini tanıtmaya ve diğer insanları tanıtmaya konularına değinilir.
21.	1	İyilik hâlini destekleyen davranışlar açısından kendini gözden geçirir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliği Sağlama	İyilik hâli kapsamında öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme, uyku düzeni vb. ele alınır.
22.	1	Kendi özellikleriyle kariyer kararlarını ilişkilendirir.	Kariyer	Kariyer Planlama	
23.	1	Siber zorbalığın yaşamındaki etkilerini fark eder.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	
24.	1	Zorbalıkla baş etme yollarını kullanır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	Bu kazanım rehber öğretmen tarafından uygulanır.
25.	1	Sanal arkadaşlığı arkadaşlık ilişkileri kapsamında sorgular.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
26.	2	Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	1. Hafta: Öğrencilerin sahip oldukları karakter güçlerini fark etmelerini sağlayacak ölçme araçlarından yararlanır. 2. Hafta: Uygulanan ölçme araçlarının sonuçları değerlendirilir.
27.					
28.	1	Alan/bölüm/dal/ders seçiminde ilgi, yetenek ve mesleki değerleri dikkate alır.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
29.	1	Kişisel güvenliği için “Hayır!” demeyi alışkanlık hâline getirir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	
30.	1	Toplumsal rollerinin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmediğinde karşılaşılabileceği	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	

		sonuçları değerlendirir.			
31.	1	Sahip olduğu karakter güçlerini zorluklar karşısında kullanmayı bilir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
32.	2	Kariyer hazırlığı sürecinde belirlediği amaçlar doğrultusunda alan/dal/ders seçiminde karar verme becerisini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
33.					
34.	1	Kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceğini bilir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	Bu kazanım okul rehberlik öğretmeni tarafından uygulanır.
35.	1	Akademik amaçlarını gerçekleştirme konusunda kendini değerlendirir.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
36.	1	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır.	Tüm Alanlar		Yansıtma: Düşünüp taşınma, derinlemesine düşünme, tefekkür, fikir üretme ve mütalaadır. Öğrencilerin süreci ve kendilerini değerlendirmelerine odaklanılır.
	36				

10. SINIF
SINIF REHBERLİK
PROGRAMI KAZANIMLARI

10. SINIF

GELİŞİM ALANLARI	YETERLİKLER	KAZANIM SAYISI	İŞLENECEK HAFTA SAYISI
Akademik Gelişim	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	-	-
	Eğitsel Planlama ve Başarı	3	4
	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	3	3
Kariyer Gelişimi	Kariyer Farkındalığı	1	1
	Kariyer Hazırlığı	6	8
	Kariyer Planlama	2	2
Sosyal Duygusal Gelişim	Kişisel Güvenliğini Sağlama	3	3
	Benlik Farkındalığı	3	3
	Kişiler Arası Beceriler	6	7
	Duyguları Anlama ve Yönetme	-	-
	Karar Verme	3	4
Tüm Alanlar		1	1
TOPLAM		31	36

10. SINIF

İşleniş Sırası	Hafta Sayısı	KAZANIMLAR	Gelişim Alanı	Yeterlik	Açıklama
1.	1	Okul içinde ve dışında eğitsel ve sosyal etkinliklere katılmanın gelişimine katkılarını değerlendirir.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
2.	1	Okul içinde veya dışında etkinliklere katılırken ilgi ve yeteneklerini dikkate alır.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
3.	1	Alan/bölüm/dal/ders seçiminde ilgi, yetenek ve mesleki değerleri dikkate alır.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
4.	1	Yaşamındaki karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıklar.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	Karar verme sürecindeki faktörlerin (kişisel özellikleri, ailesinin görüşleri, yaşadığı çevrenin özellikleri vb.) etkisi üzerinde durulur.
5.	1	Karar verme basamaklarını kullanır.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
6.	2	Öğrenme ve verimli çalışma stratejilerini açıklar.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	Tekrar stratejileri, anlamlandırmayı artıran stratejiler, yürütücü biliş stratejileri, duyuşsal stratejiler, Uluslararası Öğrenci Değerlendirmelerinde yer alan anlama, hatırlama, ezberleme, kontrol, keşfetme, özetleme üzerinde durulur.
7.					
8.	1	Hatırlamayı zorlaştıran ve unutmaya neden olan	Akademik	Eğitsel Planlama ve	

		faktörleri açıklar.		Başarı	
9.	1	Öğrenme ve verimli çalışma stratejilerini kullanma açısından kendisini değerlendirir.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
10.	2	Kısa ve uzun vadeli kariyer amaçlarını belirler.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
11.					
12.	1	Akademik amaçlarıyla seçmek istediği kariyerlerin gerektirdiği akademik koşullar arasında bağ kurar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
13.	1	Beden imgesini etkileyen faktörler açısından kendini değerlendirir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
14.	1	Gelişim dönemi ile duygusal dalgalanmaları arasında bağ kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
15.	2	Kariyer beklentileri ile kariyer amaçlarını karşılaştırır.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
16.					
17.	1	Kariyer karar verme süreçlerinde kendi görüşleri ile aile ve yakın çevresinin görüşlerini karşılaştırır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
18.	1	Derslerin mesleklerle ilişkisini açıklar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
19.	1	Ders/alan/dal seçerken karar verme becerisini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
20.	1	Kariyer hazırlığı sürecinde belirlediği amaçlar doğrultusunda alan/dal/ders seçimi yapar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
21.	1	Eğitsel çabanın akademik hedeflere ulaşmadaki etkisini değerlendirir.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
22.	1	Sosyal ipuçlarını yorumlayarak uygun tepkiler	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası	Beden dili, ses tonu, giyimi gibi sosyal ipuçlarına

		verir.		Beceriler	değnilir.
23.	1	Sahip olduğu karakter güçlerini geliştirmek için çaba gösterir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
24.	2	Yaşamda karşılaşılan zorlukların çaba ve zaman ile üstesinden gelinebileceğini fark eder.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
25.					
26.	1	Çatışma çözme becerilerini kullanır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	Ben Sorun Çözebilirim modeli temeline dayanarak etkinlik planlanır.
27.	1	İyilik hâline ilişkin edindiği bilgileri yaşamında uygulamayı alışkanlık hâline getirir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	İyilik hâli kapsamında öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme, uyku düzeni vb. ele alınır.
28.	1	Bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	
29.	1	Yerel ve küresel sorunları fark eder.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
30.	1	Öğrenme ortamlarındaki duygularını düzenler.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
31.	2	Gerektiğinde arkadaşlığını sonlandırır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	1. Hafta: Arkadaşlık ilişkilerini sonlandırma gerektiren durumlara odaklanılır 2. Hafta: Arkadaş şiddetine odaklanılır.
32.					
33.	1	Takım çalışmalarının kişisel gelişimine olan etkilerini fark eder.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	

34.	1	Kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izlemeyi alışkanlık hâline getirir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	
35.	1	Doğal yaşamı korumak için duyarlı davranır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
36.	1	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır.	Tüm Alanlar		Yansıtma: Düşünüp taşınma, derinlemesine düşünme, tefekkür, fikir üretme ve mütalaadır. Öğrencilerin süreci ve kendilerini değerlendirmelerine odaklanılır.
	36				

11. SINIF
SINIF REHBERLİK
PROGRAMI KAZANIMLARI

11. SINIF

GELİŞİM ALANLARI	YETERLİKLER	KAZANIM SAYISI	İŞLENECEK HAFTA SAYISI
Akademik Gelişim	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	-	-
	Eğitsel Planlama ve Başarı	5	5
	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	2	2
Kariyer Gelişimi	Kariyer Farkındalığı	3	4
	Kariyer Hazırlığı	2	2
	Kariyer Planlama	1	1
Sosyal Duygusal Gelişim	Kişisel Güvenliğini Sağlama	2	2
	Benlik Farkındalığı	8	8
	Kişiler Arası Beceriler	7	8
	Duyguları Anlama ve Yönetme	-	-
	Karar Verme	3	3
Tüm Alanlar		1	1
TOPLAM		34	36

11. SINIF

İşleniş Sırası	Hafta Sayısı	KAZANIMLAR	Gelişim Alanı	Yeterlik	Açıklama
1.	1	Başarılı olduğu durumlarda kendini takdir eder.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
2.	1	Akademik konulardaki güçlü ve geliştirilmesi gereken özelliklerini fark eder.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
3.	1	Başarmak için çalışmanın gerekliliğine inanır.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
4.	1	Kişilik özelliklerine ilişkin farkındalık geliştirir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	İçe dönüklük, dışadönüklük, sakinlik vb. gibi özelliklere odaklanılır.
5.	1	Ergen-ebeveyn ilişkilerini değerlendirir.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	Çatışma, bağlanma, özerklik konularına odaklanılır. Bu kazanım okul rehberlik öğretmeni tarafından uygulanır.
6.	1	Akademik başarının önündeki engelleri fark eder.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	Başarı beklentisinin düşük olması, erteleme, ulaşılması zor hedefler koyma, mükemmeliyetçilik, kaygı, ilgi, motivasyon üzerinde durulur.
7.	1	Akademik sorumluluklarını ertelemenin sonuçlarını fark eder.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
8.	1	Yaşam değerleri ve davranışları arasında bağ kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
9.	1	İlgi, yetenek ve mesleki değerlerini	Kariyer	Kariyer	

		ilişkilendirir.		Farkındalığı	
10.	1	Eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu kabul eder.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	Eğitsel etkinliklerde hata yapmanın/ başarısız olmanın öğrenme sürecinin parçası olduğu vurgulanır.
11.	1	Öğrenme sürecinde deneyimlediği başarısızlıkların üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları dener.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
12.	1	Geleceğini hayal ederek başarılı yaşam amaçları oluşturur.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
13.	1	Yaşam amaçlarına ulaşmak için bir eylem planı hazırlar.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
14.	1	Liderlik özellikleri açısından kendini değerlendirir.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
15.	1	Yerel ve küresel sorunları tartışır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
16.	1	Grup çalışmalarına aktif olarak katılır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
17.	2	Okulda topluma katkı sağlayacak projeler üretir.	Sosyal Duygusal	Kuşiler Arası Beceriler	
18.					
19.	1	İyi oluşu ile duyguları arasında bağ kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
20.	1	Arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözer.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
21.	1	Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	
22.	1	Sağlıklı yaşam alışkanlıkları ile bedensel ve	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini	

		psikolojik sağlığı arasında bağ kurar.		Sağlama	
23.	1	Beden imgesi ile fiziksel ve psikolojik sağlığını ilişkilendirir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
24.	1	Sınavlara hazırlanmayı etkileyen faktörleri açıklar.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
25.	1	Akran grubunun yaşamındaki yerini açıklar.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
26.	1	Kararlarında aile ve akranlarının etkilerini değerlendirir.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
27.	1	Kişisel seçimleri ile toplumsal rollerin gerektirdiği sorumluluklar arasında denge kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
28.	2	Mesleki bilgi kaynaklarını kullanır.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	1. Hafta: Mesleki bilgi kaynaklarından güvenilir ve güvenilir olmayan kaynakları ayırt etmesine odaklanılır. 2. Hafta: YÖK Atlas, İŞKUR, MEB, üniversitelerin kariyer merkezleri ve üniversitelerin resmi genel ađ sitelerinin güvenilir mesleki bilgi kaynaklarını kullanmasına odaklanılır.
29.					
30.	1	Seçmeyi düşündüğü mesleklerle ilgili kariyer planlaması yapar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
31.	1	Meslek seçiminde karar verme becerisini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	

32.	1	Akademik amaçlarıyla kariyer seçenekleri arasındaki ilişkiyi açıklar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
33.	1	Kimlik gelişimi ile sosyal bağlamları ilişkilendirir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	Kimlik gelişiminde aile, okul, ülke gibi sosyal bağlamlara değinilir.
34.	1	Ortaöğretim sonrası kariyer tercihleri ile ilgili yardım alabileceği kaynaklara başvurur.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	Yükseköğretim ve iş yaşamına geçiş kapsamında kariyer tercihleri üzerinde durulur.
35.	1	Kişisel değerleri ile yaşam amaçları arasında bağ kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
36.	1	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır.	Tüm Alanlar		Yansıtma: Düşünüp taşınma, derinlemesine düşünme, tefekkür, fikir üretme ve mütalaadır. Öğrencilerin süreci ve kendilerini değerlendirmelerine odaklanılır.
	36				

12. SINIF
SINIF REHBERLİK
PROGRAMI KAZANIMLARI

12. SINIF

GELİŞİM ALANLARI	YETERLİKLER	KAZANIM SAYISI	İŞLENECEK HAFTA SAYISI
Akademik Gelişim	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	2	2
	Eğitsel Planlama ve Başarı	4	6
	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	4	4
Kariyer Gelişimi	Kariyer Farkındalığı	2	2
	Kariyer Hazırlığı	1	1
	Kariyer Planlama	6	7
Sosyal Duygusal Gelişim	Kişisel Güvenliğini Sağlama	1	1
	Benlik Farkındalığı	4	4
	Kişiler Arası Beceriler	4	4
	Duyguları Anlama ve Yönetme	3	3
	Karar Verme	1	1
Tüm Alanlar		1	1
TOPLAM		33	36

12. SINIF

İşleniş Sırası	Hafta Sayısı	KAZANIMLAR	Gelişim Alanı	Yeterlik	Açıklama
1.	1	Sahip olduğu karakter güçlerini zorluklar karşısında kullanır.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	Sınava ilişkin yaşadığı zorluklara odaklanılır.
2.	1	Okula hazırlıklı gelme ile akademik gelişimi arasında bağ kurar.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
3.	2	Zamanını, ihtiyaçları ve sorumlulukları çerçevesinde planlar.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
4.					
5.	1	Bilişim teknolojileri kullanımını konusunda kendini değerlendirir.	Sosyal Duygusal	Kişisel Güvenliğini Sağlama	Medya ve sosyal medyaya odaklanılır.
6.	1	Kendi bedenine ilişkin olumlu tutum geliştirir.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
7.	1	Üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarına hazırlanmak ve başarılı olmak için stratejiler geliştirir.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	
8.	1	Akademik çalışmalarını zamanında bitirmede kararlı olur.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
9.	1	Kariyer planlama sürecinde kişisel özelliklerini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
10.	1	Ortaöğretim sonrası kariyer tercihleri ile ilgili	Kariyer	Kariyer	Üniversite seçimi konusunda

		yardım alabileceği kaynaklara başvurur.		Farkındalığı	yardım alabileceği kaynaklara (insan, teknoloji, basılı yayın vb.) başvurması ve üniversite ve iş yaşamı kapsamında kariyer tercihleri üzerinde durulur.
11.	1	Kültürel farklılıklara duyarlı bakış açısı geliştirir.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
12.	1	Kültürel farklılıklara duyarlı davranışlar sergiler.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
13.	1	Adil olmayı güçlendirmek için “hak savunuculuğu” yapar.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	Bu kazanımda hak savunuculuğu yaparken uygun olan ve olmayan yollara ilişkin farkındalık kazandırılır.
14.	1	Yaşam amaçlarıyla ilgili eylem planını gözden geçirir.	Sosyal Duygusal	Karar Verme	
15.	1	Yaşadığı yoğun duyguları yönetir.	Sosyal Duygusal	Duyguları Anlama ve Yönetme	Sınav ile ilgili duygularına odaklanılır.
16.	2	Öz geçmiş yazar.	Kariyer	Kariyer Planlama	
17.					
18.	1	Stres yaratan kaynakları fark eder.	Sosyal Duygusal	Duyguları Anlama ve Yönetme	
19.	1	İş görüşme becerilerini açıklar.	Kariyer	Kariyer Planlama	

20.	1	İş görüşme becerilerini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
21.	1	Toplum için gönüllü çalışmada duyarlı davranır.	Sosyal Duygusal	Kişiler Arası Beceriler	
22.	1	Karakter güçleri ile iyi oluş arasında bağ kurar.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
23.	1	İyi oluşunu destekleyen duyguları yaşamında sıklıkla deneyimler.	Sosyal Duygusal	Duyguları Anlama ve Yönetme	
24.	1	Mesleki bilgi kaynaklarını kullanır.	Kariyer	Kariyer Farkındalığı	
25.	1	Seçmeyi düşündüğü mesleklerle ilgili kariyer planlaması yapar.	Kariyer	Kariyer Hazırlığı	
26.	1	Meslek seçiminde karar verme becerisini kullanır.	Kariyer	Kariyer Planlama	
27.	1	Üst öğretim kurumuna ya da iş yaşamına ilişkin kariyer kararını verir.	Kariyer	Kariyer Planlama	
28.	1	Değişim ve belirsizlikle baş eder.	Sosyal Duygusal	Benlik Farkındalığı	
29.	2	Sınavlara ilişkin yoğun duygularını yönetir.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	1. Hafta: Öğrencilerin sınava ilişkin yaşadığı genel duygular ve bu duyguların yönetilmesine odaklanılır. 2. Hafta: Kaygıyla baş etme yolları ve yönlendirmeye odaklanılır.
30.					
31.	1	Öğrenmenin hayat boyu devam ettiğine inanır.	Akademik	Akademik	

				Anlayış ve Sorumluluk	
32.	1	Üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarıyla ilgili bilgi edinir.	Akademik	Eğitsel Planlama ve Başarı	Bilgiye ulaşmak için çeşitli bilgi kaynaklarını kullanması üzerinde durulur.
33.	1	Bir üst öğretim kurumuna ilişkin ön bilgiler edinir.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
34.	1	Bir üst öğretim kurumuna ve iş yaşamına geçiş sürecine yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Akademik	Okula ve Okulun Çevresine Uyum	
35.	1	Eğitim öğretim hayatının kendisine kattıklarını değerlendirir.	Akademik	Akademik Anlayış ve Sorumluluk	
36.	1	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır.	Tüm Alanlar		Yansıtma: Düşünüp taşınma, derinlemesine düşünme, tefekkür, fikir üretme ve mütalaadır. Öğrencilerin süreci ve kendilerini değerlendirmelerine odaklanılır.
	36				

SINIF REHBERLİK PROGRAMI SÖZLÜĞÜ

Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanı eğitimin bir parçası olmakla birlikte, alan yazın ve kavramlar söz konusu olduğunda belirli noktalarda eğitim alanından farklılaşmaktadır. Sınıf Rehberlik Programı'nda yer alan kazanımların bazıları okul rehberlik öğretmenleri tarafından uygulanacak olmakla birlikte, daha büyük sorumluluk sınıf rehber öğretmenlerine düşmektedir. Sınıf rehber öğretmenlerinin uygulamalarına kolaylık sağlamak ve kavram karmaşalarını önlemek adına bu bölümde Sınıf Rehberlik Programı kazanımlarında yer alan ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında sıklıkla kullanılan kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

Beden İmgesi: Kişilerin nasıl göründüklerine ve bedensel uzuvlarına ilişkin öznel yargıları, duygu, düşünce ve algı biçimleri olarak tanımlanmaktadır.

Değer: Bir kimsenin çeşitli insanları, insanlara ait nitelikleri, istek ve niyetleri, davranışları değerlendirirken başvurduğu bir ölçüt olarak vurgulanmaktadır. Değer hükmü bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğunu belirten ifade ise, o hâlde değer de bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğu hakkındaki inançtır.

Yaşam Değerleri: Bireylerin davranışlarının esin kaynağı, bu davranışlarına yol gösteren ve davranış idealleri/ölçütleri oluşturan standartlar olan tanımlanan yaşam değerleri kapsamında başarı, aidiyet, çevrecilik, özgecilik, yaratıcılık, servet, sağlık, tevazu, bağımsızlık, karşılıklı bağımlılık, analiz, mahremiyet, sorumluluk ve maneviyat değerlerine odaklanılmıştır.

Meslek Değerleri: Hem mesleğin içerdiği etkinlikler hem de o etkinliklerin yapıldığı ortam ve edinilen kazançla ilgili doyumlar olup mesleği kişi için önemli yapan özelliklerdir.

Hak Savunuculuğu: Sosyal adalet temelli; politik, ekonomik ve sosyal açılardan dezavantajlı olanların güçlendirilmesinde yapısal ve kalıcı değişiklikler ortaya koymak için mücadele etmeyi ifade etmektedir.

Hobi: Serbest zamanlarda yürütülen ve gelir elde etmekten çok zevk alma amacıyla yapılan uğraşlar.

İyilik Hâli: Sağlık kavramının daha bütüncül olarak ele alınmasına paralel olarak iyilik hâli, optimal düzeyde sağlıklı olmaya yönelmiş davranışlar olarak ele alınmaktadır. Sağlıklı olmaya yönelmiş davranışlar arasına, bireyin sahip olduğu kişisel amaçlarına ve daha anlamlı yaşam geçirme hedeflerine ulaşmak için çabalaması; bedeninin, aklının ve ruhunun

bütünleşmesi; sosyal, kişisel ve ekolojik olarak tüm alanlarda işlevsel bir yaşam sürmek yer almaktadır.

İyi Oluş: İyi oluş psiko-patolojik bir tanının ya da davranış bozukluğunun olmaması anlamına gelmesinin ötesinde kişinin kendi yeteneklerini fark etmesi, günlük yaşam stresi ile başa çıkabilmesi, verimli bir şekilde çalışabilmesi ve içinde bulunduğu toplumun gelişimine katkı sağlayabilmesi, bunun yanında yaşamında pozitif duygularla psikolojik ve sosyal işlevselliğin olması durumu olarak tanımlanmıştır.

Liderlik Becerisi: Sorumluluk alma ve birlikte çalışılan kişilerin de sorumluluk almasını teşvik edebilme becerisi, arkadaşları, meslektaşları, aile üyeleri, komşuları ile uyum içinde çalışma, bu kişilerdeki potansiyelin açığa çıkmasını desteklemesidir. Bu kapsamda özellikle öz yönetim ve sorumluluk becerileri ön plana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra empati, ekip çalışmasına yatkınlık ve yaratıcı problem çözme becerileri ile desteklenmektedir.

Psikolojik Sağlık: Bireyin kendi yeteneklerinin farkında olması, yaşamında oluşan stresin üstesinden gelebilmesi, iş yaşamında üretken ve faydalı olabilmesi ve yetenekleri doğrultusunda toplumuna katkı yapması olarak tanımlanmaktadır.

Takım Çalışması: Takım, görev bakımından birbirini tamamlayan kimselerin topluluğu, grup, ekip olarak tanımlanmaktadır. Takım çalışmaları ödev, spor, oyun gibi her türlü grup aktivitelerini tanımlamaktadır.

Yansıtıcı düşünme: Düşünüp taşınma, derinlemesine düşünme, tefekkür, fikir üretme ve mütalaadır.